

Pohádka o mravenčím pohlazení

Marta Zahajská

GRANO SALIS NETWORK
2004

www.granosalis.cz

Předmluva k pohádce

Boží dítě, Petře Pavlíčku,

posílám ti jedno z mých posledních dílek. Jméno dětského hrdiny se sice shoduje s tvým, ale skutečnou předlohou chlapce mi byl někdo jiný - moje první láska. K napsání pohádky mě asi nejvíc vedlo uvědomění, že Petr potřebuje nějak povzbudit. Čekala ho totiž operace kyčle, má artrózu kyčelního kloubu a přitom je mu jen dvacet pět let. Modlím se za jeho zdraví. Když jsem ho viděla naposledy (asi před měsícem), tvrdil, že se jeho stav zázračně zlepšil. Také vím, že dost pil a obávám se, že alkohol mu stále silněji vládne nad životem jako řvoucí lev.

Několikrát jsem mu už svědčila, i když si myslím, že mnohem lepší by pro něho bylo svědectví nějakého bratra. Zároveň se ale domnívám, že mám u něho jakš takš dobrou pověst (jako sůl), proto by bylo z mé strany škoda mu nesvědčit o Boží slávě.

Věřím, že je to Boží vůle a snad v září nastoupím na VOŠ misijní a teologickou v Kolíně. Teď pracuji v pekárně a vydělávám peníze.

Před čtyřmi měsíci uvěřila v našeho Pána a Spasitele i moje mamka. Snad dá Pán časem milost i bratrovi Kájovi a taťkovi (Oldřichovi). S mamkou chodíme každou neděli do sboru AC. Možná, s Božím požehnáním, tu budu vést dětskou besídku (program s dětmi v průběhu biblického vyučování dospělých) a také budu pomáhat při chválách. Uvidím.

Ráda bych, aby ti Pán jako houslovému virtuóзовi bohatě žehnal, aby mezi Božími chvaliči přibývalo profesionálů. Kéž se i ve vaší rodině oslaví Ježíš. Modlím se, aby Eva a tvoji rodiče prožili a přijali Boží lásku. Bůh sám má tu moc měnit srdce. Prosím, smiluj se, Otče svatý.

Budiž ti ku prospěchu, že jsi mi byl dobrým světlem a solí Kristovou, amen.

Boží požehnání a radost a pokoj v každém dni ti přeje ovečka

Marta Zahajská

P.S.: SRDEČNÉ MODLITBY KU PLUSU NA PODÍLU NA VĚČNÉM ŽIVOTĚ

Dvě tváře pokrytectví

Jen omylem
bych se mohla tvářit,
že je všechno v nejlepším
pořádku a že svět
nezná zkaženost.
Tvrdit, že není dobro
a neexistuje jeho zdroj
by však bylo stejným
pokrytectvím.

Slovo

Slovo v dlani nepotěžkáš.
A přece - zkus říci,
říci, že slovo není
a usvědčíš hned
sama sebe ze lži.
Můžeš mlčet, vím.
Pak se ale staneš
na vlastní popud němým.
A co když i život
je vyřčenou
řadou písmen?

CÍL
KE KTERÉMU JE
ZE VŠECH MÍST NA ZEMI
STEJNĚ DALEKO
To místo je nádherné

Je tam čistá příroda
a uprostřed té zeleně
se nachází
PRAMEN SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ
Kdo do něj nahlédne
spatří svůj sen
Kdo se z něj napije
tomu se sen
nejtajnější přání
vyplní
Jak se k němu dostat?
To, že je cesta správná
poznáš
podle mravenčího pohlazení
Nikdy
nezanevři na mravenčí pohlazení

bráškovi Petrovi Pavlíčkovi věnuje M.Z.

Pohádka o mravenčím pohlazení

Martina Zahajská

Věř nebo nevěř téhle pohádce, ale povědět bych ti ji rozhodně chtěla. Pohádku pro malé i velké, pro zdravé i nemocné, ať má tvoje oko, nos či ucho nebo vlas jakoukoli barvu, mojí pohádce to vůbec nevadí. To přece není důležitá věc, jak kdo vypadáme a už vůbec ne pro pohádku. Pohádka nám má dělat radost všem bez rozdílu. A tak jestli chceš, poslechni si teď jednu pohádku, třeba tě rozveselí, možná i překvapí. Pokud se ti ještě nechce spát, pohádka na tebe už netrpělivě čeká.

Jak to vlastně tenkrát v tom lese bylo? Á, už vím, tak pozor, pozor, už to začíná:

část první

CO JE DŮLEŽITĚJŠÍ? KDO JE UŽITEČNĚJŠÍ?

Jednou v krásné podzimní sluncem rozzářené odpoledne se vydala paní Helena na procházku do lesa. Ale zmýlil by ses v očekávání, že byla docela sama. Kdepak. Copak by to bylo za paní učitelku, co by chodila lesem bez svých žáčků? Ale vidíš, já jsem ti zapomněla povědět, že to byla paní učitelka, vid'. Tak se omlouvám. Ale uznej, Helenka, není to krásné jméno? A to si představ, že řecky to znamená "světlo zářící z temnoty", Helena. Tušil jsi to? No jestli ne, tak teď už o tom víš také. A ne jenom ty, vy všichni, děvčátka a chlapci.

Paní učitelka Helena měla právě s druháčky hodinu přírodovědy. Číst si s dětmi z knih a ukazovat jim obrázky stromů a rostlin je jistě důležité, ale ještě lepší než tohle je objevovat je v přírodě na vlastní pěst, co říkáte?

Helena se svými třinácti dvojicemi svěřených štístek procházela lesem a děti jí nadšeně vypravovaly o všem, co o přírodě kolem nich věděly, až na některé neustále vyrušující brebentily. Když už bylo přírodovědeckých fakt až nad hlavu, rozhodla se paní Helena nechat děti chvíli si jen hrát. Někteří si hráli na schovávanou, jiní na srnčí stádo, další skupinka si zase vzpomněla na pohádku o budce.

Ovšem takový nápad jako Kryštof s Ludvíkem nikdo další neuskutečnil. Byly to dvě esa třídy, takoví štramáci, co jsou rádi středem pozornosti. Jeden za osmnáct, druhý bez dvou za dvacet. Kryštof si vždycky zakládal na tom, aby byl oblečený podle poslední módy, zkrátka in. Ludvík pro změnu pyšně vzhlížel ke svým dlouhým černým vlasům, které nedovolil za žádnou cenu ostříhat. Rodiče s ním vedli v tomhle boj už od jeho pěti let, dosud ale marně. Jediné, co Ludvík dovolil, bylo přistřihování konečků, tak zněl jeho kompromis. Už takhle malý dovedl rodičům diktovat, co je pro něho nejlepší. Ale teď zpět ke klukovské hře, o níž jsem vám chtěla říci. Bude to znít možná trochu legračně, proč však nepovědět, jak se věci udály. Ludvík a Kryštof nejprve dělali, že jsou kanci. Vyrkávali se navzájem ze svého jako společného obydlí pod velkým dubem, chrochtali při tom a říkali si kňoure a vepři divoký. V zápalu hry, kdy se snažili jeden druhého vystřadit z území, které mělo náležet silnějšímu, zapomněli brzy na to, zda jsou jen čuníky nebo zase lidmi a začali po sobě házet plnými hrstmi barevného listí, které leželo všude kolem. Křičeli:

"Já jsem lepší."

- "Ne ne, já!"

- "Já!"

- "To není pravda."

- "Je to pravda, já jsem lepší, protože hezky zpívám," tvrdil Ludvík.

- "No a co je na tom? Já zas lépe počítám, to je důležitější než zpívat," oponoval Ludvíkovi Kryštof.

- "Já ti to teď pěkně zpočítám," ušklíbl se Ludvík a švihl spolužákovi hrst žaludů přímo do obličeje. Tu se Kryštof rozčílil, odlomil z pařezu vedle sebe kus velikého chorože a chtěl jím mrstít po protivníkovi. Náhle mu však kdosi ruku s houbou zachytil.

"Co to vidím? Proč po sobě, Kryštofe, házíte, co je to za škaredou hru?" otázala se s přísným hlasem paní učitelka.

- "Nejdřív jsme byli jako divočáci," dal se do vysvětlování druhý chlapec, "a soupeřili jsme o území pod dubem. Potom ale Kryštof začal říkat, že je lepší," dopověděl Ludvík a začal natahovat moldánky.

- "A on zase, že umí líp zpívat, a proto je lepší než já. Já ale dobře počítám a nedostávám trojky narozdíl od Ludvíka," hájil Kryštof své.

Paní učitelka vzala oba chlapce za ruku a otočila je obličejem k hloučku zvědavých spolužáků. Nikdo ani nedutal. Potom se obrátila ke Kryštofovi a položila mu otázku:

"Kryštofe, pověz nám, pročpak si myslíš, že je důležitější umět počítat?"

- "No přece aby nás neošidili v obchodě, nebo abychom věděli, kolik peněz máme ve výplatě nebo..." přemýšlel ještě.

- "Ano Kryštofe," přisvědčila Helena žáčkovi, "teď nám poví Ludvík, k čemu je dobré zpívání."

- "Zpívat je veselé a mě to baví. Chtěl bych být zpěvákem, aby si mě lidé mohli pouštět v rádiu a třeba si při tom zatancovat," pověděl Ludvík.

- "No jo, ale počítání je stejně důležitější," stál si za svým druhý chlapec.

- "Myslíš Kryštofe? Souhlasíte děti?" nadhodila paní učitelka. Někteří jen krčili ramena, jiní stáli za Ludvou, další se shodovali s Kryštofem.

"Víte děti," dala se Helena do vypravování, "o tom jste se zatím ještě neučily. Dříve bývaly doby, kdy lidé vůbec nepoužívali peníze a žili z toho, co vypěstovali. Nechodili na nákup. Vyměňovali si navzájem, co komu scházelo. Ten měl stádo krav, ten pole obilí, jiný lán řepy. Sešli se, každý dal jinému trochu svého a všichni měli co jíst."

- "Takže vůbec nepotřebovali peníze?" divil se Kryštof.

- "Peníze tenkrát vůbec ani neznali," dodala Helena.

- "Ti se měli," povzdychl si Ludvík.

- "Ale to víš, Ludvo, počítat museli umět také, všechno mělo svou hodnotu," přidala paní učitelka.

- "Slyšíš Ludvíku, počítat je přece jenom důležitější," pronesl Kryštof s pocitem vítězství.

- "To bych také tak jistě netvrdila," zareagovala Helena, "umět zpívat nebo hrát na hudební nástroj není vůbec k zahazení. Dovedete si představit, děti, jak by tu bylo bez muziky smutno? Člověku se přece s písničkou raduje mnohem snáze, těžko by ji šlo nahradit něčím jiným."

- "To je pravda, s písničkou se žije fakt líp," souhlasil Bohumil, "když jsme šli nedávno se sestrou domů od babičky, bylo už pozdě večer a pořádná tma. Dostali jsme strach, Dáša teda větší, protože je jí o rok míň. Mě v tu chvíli napadlo začít zpívat a Dáša se ke mně hned přidala. A představte si, za chvíli jsme se smáli a strach nás docela přešel. Cesta nám utekla, ani jsme nevěděli jak, panečku."

- "Já si zase zpívám, když nesu domů ze školy jedničku," přidala Stáňa.

- "No vida, zpíváme tedy při různých příležitostech," vedla Helena debatu do závěru, "ono asi nemá smysl dohadovat se o tom, co je víc nebo co se dělá častěji, jestli zpívá, počítá nebo třeba zedničí, děti. Každý z nás umí něco hůř a jiné zase lépe. Někdo hezky zpívá, vid' Ludvíku, jiný raději počítá, že Kryštofe. Obojí je proto stejně důležité, když se to umí dobře. A teď zpátky do školičky," ukončila paní učitelka celý spor a pohladila Ludvíka po černých vlasech. Kryštofa, který ještě stále držel v ruce chorože, ale nepohladila. Ludvík zářil radostí a naproti tomu Kryštofova tvář zesmutněla lítostí nad křivdou. Viděl v tom hroznou nespravedlnost. Vždyť paní učitelka pohladila jenom Ludvíka a přitom právě Ludva mu hodil hrst žaludů do obličeje. Ona je asi oprávněná myšlenka, že když člověk pohladí jednoho ze dvou, měl by obdarovat stejným dílem oba dva, ať jde o děti vlastní nebo cizí. Kryštofek totiž nechápal, proč je o něco ošizen a bolelo ho to. Jenomže na světě už to tak chodí, protože každý, i ten sebehodnější člověk, jakým je paní Helenka, může něco přehlédnout. Nebylo by tedy bezcenné vyčítat jí, že nemá oči všude? Kryštof si ale nemohl pomoci a začal Ludvíkovi závidět. Nenapadlo ho nic lepšího, než se na něčem pomstít. Počkal, až ho nikdo nevidí a praštil chorožem vsí silou do mraveniště u cesty. Nevšiml si ale, že za ním stál Petřík a všechno viděl.

"Co jsi to provedl, Kryštofe? Vždyť ti mravenečkové za nic nemůžou. Co když si nějakého poranil?" obořil se Petřík na spolužáka.

- "Když já, když já," koktal zmatený Kryštof, ale víc ze sebe dostat nedovedl. Rozeběhl se a úprkem už byl ve skupince dětí před nimi. Petrovi ale starostlivost a zvědavost nedaly klidu a šel se přece jenom podívat k mraveništi. Klacikem odsunil úlomek houby a prohlížel místo, kam před tím dopadla. A co neviděl. Ležel tam pochroumaný skrčený mraveneček a nařikal:

"Achich ouvej, achich ouvej, to to bolí, ouvejsky ouvejsky." Petřík mu kupodivu rozuměl každé slovo.

"Kde tě to bolí?" staral se chlapec.

- "Tady, na pravém boku. A taky mám pochroumanou nožičku. Co si teď jenom počnu, co se mnou bude?" naříkal mravenček dál.

- "Neměj strach, vezmu tě k sobě domů a tam se vyléčíš," nabídl mu Petr.

- "A co když se neuzdravím a do smrti budu ležet nebo kulhat?" strachoval se mravenec.

- "Proč bys kulhal, však se úplně uzdravíš, neměj strach. Když budeš chtít, znovu nalezněš v lese své místo, uvidíš," ujišťoval ho druháček a přemýšlel, jak by mravence dopravil domů. Když tu mu padla do oka odhozená krabička od zápalek a hned si vzpomněl, jak to bylo v té pohádce o Ferdovi mravencovi. Vystlal ji tedy listím a mechem a mravenčka do ní opatrně uložil. Pak krabičku zavřel a ukryl ji v dlani.

Najednou měl Petřík pocit, jako by se mu po zádech rozeběhl celý houf mravenčků, ale neměl pod tričkem ani jediného, věřte mi. To byl jen takový příjemný pocit, že udělal něco dobrého pro druhého tvora, víte? Tak už nám zkrátka bývá. Je to takové mravenčí pohlazení, jako by se tě něco něžně dotklo, ale přitom nikde nikdo.

"Petře, Péťo, pojd' mezi nás," ozvalo se z dálky. To volaly děti a paní učitelka. Petřík je v cuku letu dohnal, ale o mravenčkovi nikomu neřekl, bylo to jeho tajemství.

Zpátky do školy se z voňavé přírody vůbec nikomu nechtělo, ale všichni byli zároveň zvědaví, copak že nového má pro ně paní učitelka Helena opět připraveného.

Vyplní se Petrova slova? Uzdraví se mravenec?

část druhá

PROZRAZENÍM TAJEMSTVÍ VZNIKÁ PRAVÉ PŘÁTELSTVÍ

Když Petr donesl mravence domů, uložil jej i se škatulkou do otevřené zásuvky nočního stolku. Potom chlapec doběhl do spíže a přinesl pacientovi pár kapek medu na posilnění.

"Dobré chutnání, mravenče," popřál mu.

- "Děkuji ti, chlapče," opáčil nemocný.

- "Jak se vůbec jmenuješ?" zajímal se hoch.

- "Říkají mi Hladínek," představil se maličký.

- "Když se tak na tebe dívám, možná tuším proč," řekl usmívající se Petr, "jistě máš stále hlad, ale jsi tolik malinký, že se to skoro ztratí. Být obrovský jako Praha, pojmenovali by tě dozajista HLAD, Kdybys byl velký jako já, říkají ti Hladík, ale jelikož jsi průous, nazýváš se Hladínek," smál se chlapec, "ale konec vtípkování, jistě je to úplně jinak, že, mravenčku."

- "Je to jinak," přisvědčil mravenec, "já totiž kudy chodím, tam je dobře a příjemně jako po pohlazení. Vždycky hned poté, co se udělá něco hezkého, dobrý skutek, víš?"

- "Aha," žasl chlapec, "mně říkají Petr."

- "Já vím, slyšel jsem, jak na tebe volala paní učitelka," oznamoval mravenec s plnými ústy medu.

- "A jak to, že mluvíš?" podivoval se Petr.

- "Nejsem totiž obyčejný, ale kouzelný mravenec," zašeptal Hladínek, "ovšem nevím, nevím, jestli se uzdravím." zapochyboval.

- "Máš chuť k jídlu, to znamená, že to nebude tak hrozné. Uzdravíš se, uvidíš," podporoval Petr kamaráda, "jestli chceš, můžu ti večer před spaním, až se naučím do školy, přečíst nějakou pohádku."

- "To bych byl moc šťastný," zaradoval se Hladínek. Petr mu tedy četl každý večer, to se mravencovi tak líbilo, že zatoužil umět číst, aby nemusel čekat na chlapce, když bude chtít slyšet zase nějakou pohádku.

Zdravotně se Hladínekovi dařilo den ode dne lépe a za deset dnů už netrpěl vůbec žádnou bolestí. Petr měl z toho ohromnou radost, však také Hladínek patřičně živil, to byl samý meruňkový džem, švestková povidla, čtvrt kolečka banánu, jedno vlákno z řízku v neděli a tak dál. Za ten krátký čas přirostl mravenec chlapcovi natolik k srdci, že by mu hoch býval splnil, co by jen v Hladínekových očkách uviděl. A protože si to Hladínek přál, naučil jej Petr číst a začal ho brát s sebou do školy. Mravenec byl tuze učenlivý a nadaný tvor a také hodně pilný. Brzy mu nestačilo navštěvovat jen druhou třídu, a tak chodil i do jiných tříd. Potají zalézal do batůžků šikovných dětí a procházkami mezi stránkami v dolíčcích od propisek, si četl v jejich sešitech. To bylo panečku dobrodružství. Večer si pak s Petrem navzájem říkali o tom nejzajímavějším, co nového se dnes ve škole každý z nich dozvěděl.

Před tím, než chlapec usnul, vypravoval mravencovi také, co se mu toho dne přihodilo a vzpomínal hlavně na to hezké. Hladínek mu při tom přecházel po spáncích nebo se protahoval mezi jeho vlasy a Petrovi to dělalo náramně příjemně, až vždycky spokojeně usnul.

Neuplynulo ještě ani půl roku a Hladínek už se stihl naučit vědomosti ze všech tříd základní školy. Přestal tam tedy s Petrem chodit a místo toho někam odcházel a vracíval se až večer celý unavený, nožky mu jen hořely, co toho naběhaly. Petřík se často zajímal o to, kam mravenec chodí. Hladínek mu stále jen vypravoval, co se mu po cestě událo, jak viděl, že někdo někomu pomohl, jak se dva spravedlivě podělili a samé takové příhody, jako by to s Petrovou otázkou nějak souviselo. Petr chtěl ale popsat, jak ten cíl vypadá, jaké má tvary, barvy nebo vůně. Mravenec stále ne a ne mu vyhovět. Slíbil ale Petrovi, že jednou mu o svém cíli poví víc konkrétněji, prozatím ale ne. To byla možná chyba. Ale těžko říci, bylo - li by to pro Petříka vůbec k uvěření.

Od toho dne, kdy Petr viděl, že má před ním Hladínek asi nějaká tajemství, rozhodl se, že už mu také nebude říkat vše, nesvěří mu své pocity a myšlenky tak, jako dřív. Později dokonce začínal Petr i pochybovat o dobrotivosti mravence, o moci jeho pohazení. Stále víc poznával, kolik je na světě zla a nevěděl, jak se mu postavit. Teď, když už se Hladínekovi téměř s ničím nesvěřoval, cítil se chlapec hrozně sám, že pozbýval přítele. Když se mu ale Hladínek snažil cokoli vysvětlit, choval se Petřík následně často podle pravého opaku. Ze schválnosti. Mravenčeka to sice bolelo, ale musel si přiznat, že tady už není pro něho místo a nezbyvá mu, než odejít jinam. Oznámil tedy Petrovi, že vyráží na cestu po světě. Chlapec chvíli váhal, má - li Hladínekovi cestu rozmlouvat nebo ho nechat jít. Nakonec mu řekl:

"Když jinak nedáš, připravím ti alespoň hodnotnou snídani."

Hladínek, když dojedl, začal chlapci vypravovat svoje tajemství o cíli, ke kterému je pryč odevšad stejně daleko.

"To místo je nádherné," řekl tajemně Hladínek, "je tam čistá příroda a uprostřed té zeleně se nachází Pramen splněných přání. Kdo do něj nahlédne, spatří svůj sen, kdo se z něj napije, tomu se sen, nejtajnější přání, vyplní."

"To je zvláštní místo," žasl Petr, "ale jak se k němu dostat? Když říkáš, že je tam odevšad stejně daleko, prozrad' mi něco o té cestě, jak poznám, že po ní jdu?" zajímal se chlapec, "dá se to podle něčeho poznat?"

"Samozřejmě, že ano. Je to sice tajemství, ale tobě, Petře, za to, že jsi mi zachránil život, je prozradím. Zapamatuj si jedině: To, že je cesta správná, poznáš podle mravenčího pohlázení, podle stejného pohlázení, jaké jsi pocítil, když jsi mě tenkrát v lese ukládal do krabičky."

"Jak víš, co se ve mně dělo?" divil se chlapec.

"Jsem přece kouzelný. Moc ti za všechno děkuji. Na shledanou, Petře," rozloučil se mravenec.

"Ahoj Hladínku, snad se ještě setkáme," odpověděl smutně chlapec a bylo mu do pláče.

"Nikdy nezanevři na mravenčí pohlázení," ozvalo se ještě z dálky a pak už byl mravenec v nedohlednu.

Hladínek došel až na nějaké náměstí. Vůbec nevěděl, jak se to tam jmenovalo. Putoval celý den až do setmění. Najednou se zdvihl vítr a mračna se jen kabonila až docela schovala měsíc. Veřejné osvětlení si, jak se zdálo, nevhodně vybíralo svou dovolenou, nebylo vidět na krok. Potom se zablýsklo a následně se ozvala velká rána. Spustil se silný lijavec a promáčený mravenček se krčil na okraji chodníku. Jak to s ním dopadne?

V dalším záblesku si všiml, že je tu zaparkované oranžové poštovní auto. Musí se na něj dostat, jinak mu hrozí, že se utopí. Ohlédne se a vidí, jak se na něho valí obrovská vlna vody. Rozeběh, vzepřít se, odraz a hup, už se pevně drží pneumatiky kola vozu. To bylo o fous. Vyšplhal se až na vršek a hups do blatníku a pak pádil skulinkami až dovnitř.

V dodávce se mravenec radoval, že je v suchu a bezpečí a při každém zablýsknutí se díval, jak to kolem něho vypadá, co tu je. Zjistil, že hromada zalepených dopisů a jelikož mu začala být trochu zima, rozhodl se do jedné obálky schovat, aby se zahřál. V obálce vzpomínal na Petříka, jak si spolu každý večer četli pohádku. Stýskalo se mu.

Najednou si s ním začala pohrávat dotěrná zvědavost, jakoupak zprávu nese psaní, ve kterém se teď marně snaží usnout. "Nesmím si to přečíst," říkal sám sobě, "porušil bych listovní tajemství. Na druhou stranu, když o tom nikomu nepovím, žádné tajemství neporuším," uvažoval dál. Zvědavost v něm zvítězila a za pár minut už probíhal jamkami slov. V polovině posledního řádku se Hladínek strašlivě rozplakal. Pro vzlykot sotva došel závěru.

"Bzyk, bzyk, bzyk, bzyk, bzzz," ozvalo se odkudsi z výšky, "kdopak tu, bzyk, tak nahlas, bzyk, naříká, bzzz?"

"Já, mravenec Hladínek, odpověděl, "a kdo jsi ty?"

"Jmenuji se Andělka," odpověděl neznámý hlas, "jsem kouzelná moucha."

"Já zase kouzelný mravenec, těší mě," řekl Hladínek, "schoval jsem se tu před deštěm," dodal omluvně.

"A proč tolik naříkáš?" zajímala se moucha.

"To ti nemohu říct, porušil bych listovní tajemství," pověděl malý čtenář.

- "To je škoda. Mě by zrovínka zajímalo, co tě takhle vzalo?" dotírala, zdálo se, že přátelským tónem, moucha.

- "Ale já ti to doopravdy nemůžu říci, protože jsem přečetl cizí dopis. Stydím se. To se přece nemá. Tajemství se vyzrazovat už vůbec nesmí. Proto si je musím uchovat už napořád, víš, Andělko? To musíš pochopit."

- "A co když ti, bzyk, prozradím také jedno tajemství, bzzz, to bys mi pak řekl, bzyk, proč pláčeš?"

- "Počkej, počkej," rozvažoval Hladínek, "musím si to rozmyslet. Říkáš tajemství za tajemství? Zdá se to být fér, ale už by se o tom neměl nikdo jiný než my dva dozvědět, jasné?"

- "Já věděla, že jsi rozumný, a proto ti na mou čest slibuji, že o tom nikomu nepovím, věříš mi?" slibovala Andělka.

- "Ano. A já ti také přísahám, že o tom nikomu nic neřeknu. Ano?" oplatil mravenec stejným.

- "Domluveno," souhlasila moucha.

Hladínek začal: "Loni jsem při jedné nehodě přišel k úrazu, nemohl jsem vůbec chodit. Spadl na mě chorož. No tedy spadl, spadl, jeden druháček ho hodil do mraveniště a přímo na mě, to ti byla šlupka. Jeho spolužák mě tam našel a odnesl k sobě domů.

Jmenuje se Petr. Moc hezky se o mě staral. Když jsem se uzdravil, bral mě s sebou do školy a také mě naučil číst.

- "A proč už nejste spolu?" zajímala se moucha.

- "Petřík se v poslední době hodně změnil. Přestal mi důvěřovat, protože jak poznával svět, spousta věcí se mu v něm nelíbila a když jsem mu dával na ty věci odpovědi, smál se mi a pak už se mě nechodil ptát skoro na nic. Přestal vidět svět dětskýma očima a dokonce na ty roky ze dřívějšíka, na celé dětství, docela zanevřel. Chápeš to, Andělko? Zapřít tolik let svého života. Touha nelišit se od ostatních vrstevníků v něm úplně přehlušila přání mravenčího pohlazení. Mrzelo mě to, věř mi, Andělko, ale musel jsem odejít. Já totiž mohu zůstat pouze tam, kde si mou přítomnost lidé přejí. A teď to vypadá, že náplní mého života je být stále na cestách."

- "A co přesně na nich hledáš?" zajímala se Andělka.

- "Dobré lidi, Andělko, nacházím ty, kteří prospívají druhým a odměňují je," řekl.

- "Čím je, bzyk, odměňuješ?" zeptala se moucha.

- "Mravenčím pohlazením, Andělko."

- "Myslím, že vím, o čem mluvíš," těšila se moucha, "o radosti, že?"

- "Ano, o té nejčistší radosti," pokračoval, "když jsou lidé nezištní."

- "To je krásný život," usmála se moucha.

- "Ano i ne, Andělko, ano i ne," zesmutněl Hladínek.

- "Jak to myslíš," otázala se moucha.

- "Dobří lidé ještě žijí, za to jsem celým mravenčím srdíčkem vděčný. Pořád je tu ale mnoho jiných, kteří jim kazí štěstí, kteří jim ubližují a rmoutí je. Ti mě trápí. Oni jako by ani o mravenčí pohlazení nestáli.

- "Nejvíc tím ale, bzzz, škodí sami sobě," přerušila ho moucha.

- "Hmm, tak nějak to bude, ale až je pohladí jiní lidé, začnou snad znovu stát o mravenčí pohlazení. Víš, kolik kouzelných mravenců, jako jsem já, čeká na to, aby to mohli udělat? Ovšem mají naději. Prozatím nyní já sám, šťastný vyvolený, zastávám práci několika desítek svých kolegů. Někdy to dá opravdu pořádné hledání narazit na nezištný skutek. Dělán to ale moc rád, to mi věř. Jen mě mrzí, že .."

- "Nesmíš si to tak brát, Hladínku," jala se moucha převést hovor jinam, "teď mně ale pověz, co tě rozplakalo v tom dopise."

- "V listě stálo, že jedné holčičce, jmenuje se Petruška a chodí teprve do páté třídy, že jí zemřel dědeček. Měla ho moc ráda a najednou on už tu prostě není. Myslím, moucho, že to pro ni bude těžké, a že bude potřebovat mravenčí pohlazení, hodně mravenčích pohlazení, aby se z toho žalu nerozstónala," prozradil Hladínek.

- "Chápu. Máš určitě pravdu, mravenečku," souhlasila moucha, "bude tě potřebovat." A poradila mu: "Vlez si do toho dopisu a nech se listonošem donést až k Petrušce. Ušetříš si tím hledání a námahu navíc."

- "To je znamenitý nápad, ty jsi vážně anděl, vlastně Andělka," pochválil ji mravenec. "Pověz mi, proč ti vůbec říkají Andělka?"

- "To je právě takové naše muší tajemství, jen opravdu málokdo je zná," zašeptala Andělka. "My mouchy tady totiž nejsme jenom pro to, abychom uklízeli zbytky těl. To je jen jedna část našich zásluh. My totiž děláme ještě něco víc, fungujeme jako dopravní prostředek."

- "Pro koho dopravní prostředek?" nedovedl si mravenec představit, jaký náklad by asi mouchy mohly vozit.

- "No přece pro ty, které jsme uklidily. Tedy my jsme uklidily jen jejich tělesné ostatky, ale duše, duše žijí dál nahoře v nebi. A když některá z nich zatouží po tom spatřit toho kterého na Zemi, může se na nás svézt. Máme totiž křídla a jsme tolik malinké, že se protáhneme skoro všude. A když si dáme dobrý pozor, nikdo si nás často vůbec nevšimne."

- "Aha," zaradoval se mravenec, "tak proto je na světě tolik much, aby to všechno stihly, vid'."

- "Bohužel ale, Hladínku," dodala Andělka, "s námi mouchami to vypadá podobně jako s vámi mravenečky. Lidé v nebi už asi nemají tolik zájem nechávat se sem vozit a sledovat pozemské dění. To raději přenechávají Někomu jinému. Chtějí se ušetřit zklamání nad bezohledností a sobectvím. Ty jsou tu k vidění víc než dost. Bolest, zlost, podlost a závist nebývají zrovna příjemnou podívanou, uznej sám, mravenečku."

- "Co my dva s tím ale naděláme, Andělko? Tohle má přece ve svých rukou každý člověk sám, sám se rozhoduje, jedná i hledá řešení. Ale nemusel by," podotkl Hladínek. Pár minut mlčeli a zaposlouchali se do symfonie deště.

- "Svěřím se ti, mravenečku, ještě s tímhle," dala se moucha znovu do řeči: "Nedávno jsem vyslechla jeden rozhovor mezi dvěma spisovateli, Pavlem a Martou. Pavel Martě říkal, že uvažuje o napsání básničky o kameni: "V řece leží balvan a voda jej postupně omílá, tvaruje, proměňuje a to je jeho život, být neustále dotvářen a zdokonalován řekou. Potom ale přijde bouře a vlna vyhodí kámen ven z vody na písčité břeh. A ještě ke všemu ke kameni nakonec přijde nějaký člověk a zašlápne ho. Kámen se zaboří do písku a už nikdy se nevrátí zpátky do řeky." Potom se Pavel odmlčel.

- "To je celé?" očekávala Marta další pokračování.

- "Celé," odpověděl Pavel.

- "Pověz mi, Pavle, míníš tím kamenem něco nebo někoho konkrétního? Nač myslíš, když uvažuješ nad tou básní?" otázala se Marta.

- "Takhle se cítím já sám, jako zašlápnutý kámen, když mi někdo nebo něco zabrání splnit si své vlastní přání."

- "Chci od tebe slyšet ještě něco," pokračovala Marta, "zajímá mě, proč si myslíš, že jsou na světě kameny, jestli to má podle tebe nějaký význam, že jsou."

- "To netuším, nevím, Marto. Ty snad ano?" odpověděl básník otázkou.

- "Jistěže," usmála se dívka, "minimálně takovýchle: Tím, jak se v řece navzájem obrušují se z nich stávají oblázky a písek. Z písku, když se v něm pak rozloží ostatky rostlin a živočichů, se stane úrodná půda. A není pak tedy obyčejný kámen jedním ze základních činitelů, které napomáhají vzniku života, tvrdý chladný kámen?" zakončila Marta otázkou.

- "Už to tak vypadá," souhlasil Pavel, "já jsem ale o tom nikdy takhle nepřemýšlel."

- "To nevádí, napiš to tak, jak cítíš sám, ale rozhodně tu báseň napiš," doporučila mu Marta a pokračovala v úvaze dál:

"Ten kámen na souši vůbec není zbytečně. Jen jeho úloha se od té chvíle změnila, teď bude zpevňovat břeh, aby řeka nezaplavila krajinu kolem. Podobné jako s ním to bývá i s námi lidmi. Když dojde v našem životě k nějakému obrovskému zvratu, k nečekané změně, cítíme to jako hroznou tragédii. Říkáme si: Co teď budu dělat? Takhle žít přece nedokážu! Zpočátku se nám zdá hodně těžké přijmout svou novou roli. Když ale zjistíme, že je stejně užitečná, ne - li potřebnější, než ta předchozí, všichni nemohou přece dělat totéž, když na to přijdeme a uvěříme v to, pak nás právě tato úloha učiní šťastnými. Na to ale přicházíme až cestou." Taková byla úvaha Marty, kterou moucha Hladínkovi přetlumočila.

"A na každém úseku té cesty je nastraženo nekonečně mnoho rádobý cílů," přidal mravenec, "ten skutečný cíl se však od nich liší. Je dobrý. Byl to velmi zajímavý rozhovor, Andělko. Děkuji ti, že jsi mi o něm vypravovala," vyslovil vděčně Hladínek. "A teď bych řekl, na zítřejší plán se dobře vyspíme."

- "Pravda pravdoucí," pokyvovala hlavou Andělka, "hned zítra zaletím k bráně nebe a dědovi Petrušky nabídnou svou vzdušnou službu. Spolu tě k Petrušce doprovodíme."

- "To bude báječné, děkuji ti, Andělko."

- "To přece nestojí za řeč, Hladínku," zarděla se moucha skromností.

- "Mně ano, muško. Dobrou noc," řekl mravenec.

- "Sladké sny," popřála mu moucha a potom už se jen nechali uspat tichým koncertem dešťových kapek, který právě hrál radostnou ukolébavku.

A tak, díky prozrazeným tajemstvím, vzniklo nerozlučné přátelství našeho mravenčka a kouzelné mouchy Andělky.

Pomůže mravenčí pohazení v překonávání těžkých chvílí? Setkají se spolu Hladínek a Petr?

NEŽ SE ČLOVĚK NADĚJE, ZJISTÍ, ŽE S KAŽDÝM KONCEM PŘICHÁZÍ POČÁTEK NĚČEHO NOVÉHO

Všechno šlo jako po másle. Ráno nějaký člověk odemkl vůz, odnesl dopisy na poštu, tam je roztřídili a poté je odvezli na nádraží, kde je naložili do patřičných vagónů. Mravenec se vezl v obálce a moucha Andělka s tajným nákladem poletovala u stropu nad ním. Druhý den byl dopis v kaslíku Petruščina domova. Korespondenci vybírala Petra. Šla nasekat trochu trávy králíkům a také spěchala za sluníčkem, které se dnes, narozdíl od včerejšího večera, usmívalo na svět od ucha k uchu. Nezajímavou obálku s mamčiným jménem hodila ledabyle na botník, ani se při tom nepodívala, kam dopis letí. Dopis zapadl do škvírky mezi skříňkou na obuv a zdí. Péťa však už byla myšlenkami někde docela jinde než u dopisu a ani, když se později vrátila z přírody, si už na něj nevzpomněla. Ležel tam docela tiše a potají.

S kým tady Petra ještě bydlela? S maminkou Lucií. Žily na okraji jedné podhorské vesničky. Lucie byla vdovou po venkovském učiteli, zemřel krátce po Petruščině narození. Při opravě střechy, kterou prováděl sám, neopatrně šlápl a smekl se. Zřítíl se z neveliké výšky, ale byl to nešťastný pád zády na kámen. Nového rána už se nedožil. Manželka pro něho tenkrát velice truchlila. Ale pro to, že měla dcerušku a nejen pro to, musela se naučit žít i s touto obrovskou ztrátou. Tehdy jí hodně pomáhali rodiče, přátelé a také víra v to, že se jednou určitě se svým manželem setká. Věděla to. Z jakýchsi tajuplných příčin si tím byla přímo jista. Svou jistotu ovšem musela odněkud čerpat, nemyslíte? No uvidíme, snad za pár momentů zjistíme odkud.

Mravenec vylezl ze své papírové skrýše a vklouzl mezírkou dveřního prahu do domu. Zůstal stát užaslý. Kouzelnými mravenci se to tu jen hemžilo. "Kam jsem to přišel?" říkal si a nevycházel z údivu. Lucie právě vařila polévku a kam se hnula, mravenci jí byli v patách. Usmívala se a nebo si zpívala, všechno jí šlo od ruky a její radosti to jen přidávalo na síle.

Mravenec se snažil oslovit některého ze svých kolegů, zastavit jej na kus řeči a spustil na ně na každého zvlášť: "Dobrý den ... Nemohl byste mi ... Rád bych se vás ... Neměl byste chvíli ... " Říkali jen: "Až se setmí ... Pardon, později ... Prosím, strpení ... " Hladínek se už tedy nepokoušel navázat rozhovor s některým z nich, když viděl, že jsou doopravdy zaneprázdněni. Položil se na koberci a vyčerpán z trmácení v obálce usnul. Zdálo se mu, že vidí Petra, svého někdejšího zachránce. Tady už bylo Petrovi něco málo přes dvacet let a četl nějakou knihu. Mladíkovi stékala po tváři slza, ale nevypadal zarmouceně, ba naopak. Jen zářil jako Lucie. Byla to slza štěstí. Potom se mravenec vzbudil a zjistil, že dost dlouho spal. V kuchyni už bylo zhasnuto, jen z ložnice ještě vycházelo slabé světlo. Mravenec šel za tou září, chtěl vědět, co se tam děje.

Spící holčička neměla potuchy ani o světle a už vůbec ne o tajném hostu. Lucie byla soustředěně zahleděna do své knihy. Čas od času sáhla po obyčejné tužce a záložce, které ležely na jejím nočním stolku, v knize si něco podtrhávala a pokyvovala při tom hlavou na souhlas. Hladínek přistoupil blíž, aby se podíval, co je to za knihu. Když tu se rozvzpomněl, že přesně takovou četl Petr v jeho snu.

Lucie teď dlouze zazívala. Potom ještě dvakrát a tak knihu raději zavřela. Pohládila obal knihy a položila na noční stolek. Potom ještě pohládila spící Petrušku a zhasnula světlo. Když usnula i maminka, událo se v místnosti prozářené svitem měsíce nevidané. Z prostoru pod peřinou Lucie začaly sestupovat "nitě" mravenců. Bylo jich tu hodně zástupů a všechny mířily na podlahu, odtamtud nahoru po nočním stolku a rovnou do té zvláštní knihy.

Jeden z mravenců si povšiml poutníka na koberci, který byl také osvětlen září úplňku a zamířil k němu. Byl to jeden z těch oslovených, který Hladínekovi slíbil, že se mu bude věnovat později a to chtěl také splnit.

Nejprve se na sebe přátelsky usmáli a navzájem se představili. Mravenec z davu se jmenoval Důvěrníček. Byl velice milý a ochotně odpovídal Hladínkovi na všelijaké otázky. Hladínka nejvíce zajímal obsah té zvláštní knihy, do níž se vejde tolik, řekl bych snad bezpočet, kouzelných mravenců. Pověděl také Důvěrníčkovi o svém dnešním snu, o němž je přesvědčen, že se tam právě s takovou knihou setkal. "Tato kniha," rozhovořil se Důvěrníček, "je naším útočištěm. Všechny domovy, kde ji nalezneš, se stávají i našimi domovy. Musí být ovšem otevírána a čtena, jak lze uznat za samozřejmé. Ti lidé, kteří tak činí, ji nazývají knihou Života, protože oni ji jenom nečtou, nýbrž oni jí přímo žijí. Nalezli v ní pojitko mezi skutečností a jejími slovy. Nacházejí tam sami sebe a snaží se svým životem "psát" její radostné kapitoly. Zajímavé je, že zároveň zjišťují, že ať žije člověk jakkoli, vždycky je tu o něm zmínka na mnoha jejích stranách. V knize Života lze dokonce krůček po krůčku objevit každou etapu života všech typů lidí."

- "Úplně všech?" podívoval se Hladínek, "vázně se tam píše o každém člověku?"

- "Ano, tak rozsáhlé a obdivuhodné je to dílo," přisvědčoval Důvěrníček, "je v něm popsána každá příčina a její důsledky až do úplného konce."

- "To musí být velmi poučné," uvažoval Hladínek nahlas, "a píše se tam také, jak předcházet špatným koncům?" zajímal se dál.

- "Ano, je to dokonce smyslem té knihy."

- "Kdo ji napsal?" dychtil mravenec po dalším vědění.

- "Život sám," opáčil druhý.

- "Proč ji napsal?" chtěl znát Hladínek.

- "Z lásky k druhým," řekl Důvěrníček.

- "A je on sám ještě naživu?" zajímalo mravence.

- "Bez živého Životadárce by přece nemohli existovat vůbec žádní jiní živí, kterým dává život," vysvětloval Důvěrníček.

- "Pravda."

- "Nabízí ale také smysl a cíl," pokračoval, "háček je ovšem v tom, Hladínku, že ne každý směřuje do téhož cíle, ke kterému je z každého místa na zemi stejně daleko, k Prameni splněných přání."

- "S tím souhlasím, Důvěrníčku. Uznej ale sám, že je to stejně spravedlivé, jako když ti, co na jaře nic nezasíli, nemají, co by na podzim sklízeli. A plení - li tedy jen cizí úrodu, dočkají se tak maximálně soudního procesu, který určí jejich vinu a výši trestu. Před soudem nad životy není úniku," konstatoval Hladínek.

- "Přesto tu existuje možnost, jak nebýt za své činy odsouzen. Zamílovat si Život a uvěřit, že je věčný a že mu není lhostejné, kam člověk jde a proto mu nabízí cíl, Pramen splněných přání. Pokud však někdo zatracuje věčný Život, ztratí i sám sebe navždycky."

- "Znamená to, že k věčnému životu lidem stačí pouze v něj věřit?" pátral mravenec dál.

- "Přesně to, Hladínku. Věřit v něj a tím se na něm podílet. VŠECHNO SOUVISÍ SE VŠÍM. A v tomhle mnoho lidí tápe, nevidí a nechápu souvislosti."

- "To je pravda," přerušil ho Hladínek, "lidé často ztrácejí z dohledu vidinu smyslu života. Nevědí proč žít, co s nimi dál, k čemu tu jsou. Jen cítí, že potřebují, aby je měl někdo rád."

- "Ale to on přece má. Sama kniha Života je milostným dopisem určeným pro ně, pro všechny bez rozdílu. Stačí jen se do ní začíst a pochopit, že vše, co je v ní napsáno, míní její autor... i ti, kteří ji přepsali a přeložili do mnoha jazyků, že každý z nich věnoval svůj čas pro dobrou věc. Je těžké tomu uvěřit, vím. Avšak chceš - li se stejně jako já přesvědčovat o tom, Hladínku, že dopis od Živého, o kterém ti povídám, má moc naprosto vše proměňovat k dokonalejšímu a lepšímu, pojď tam se mnou."

Hladínek tedy následoval Důvěrníčka i další mravence v cestě do knihy Života. Každý, kdo ji kdykoli otevřel, poznal a prožil mravenčí pohlazení a mohl jej šířit dál činy, to především, i slovy. Dobrosrdečný obsah knihy dovedl Hladínka k mnoha krásným lidem, které spojovala pokora k Životu a všem jeho darům, úskalím i radostem.

Když ještě neuplynul ani týden od Hladínkova setkání s Důvěrníčkem, objevila Lucie při úklidu zapadlý dopis, jenž oznamoval úmrtí manželova otce. Pro Lucii i Petrušku to byla veliká rána. Padla na ně nepopsatelná tíže a zármutek nejvíc nad tím, že už se sem za nimi dědeček nepodívá. Ale on, aniž by to tušily, tu byl s nimi a díval se na ně z Andělčina hřbetu. Smuteční obřad sice zmeškaly, to však nebylo tolik důležité. Lucie, když dopisovala omluvný list pro příbuzenstvo, že jí ani Petrušce to dědeček nemá za zlé. Nemýlila se.

I o nich třech se vypravovalo v knize Života, že se shledají. Lucie tam o tom našla zmínek hned několik. A to společně s překrásnými vzpomínkami na dědečka v jejích srdcích bylo tím největším mravenčím pohlazením, jakého se jim mohlo dostat. Mravenec tedy zjistil, že ani odchod milovaného bližního z pozemského života není pro čtenáře Dopisu nad všechny dopisy skutečností, přes níž by se nedalo přenést na křídlech Lásky. To odloučení bylo přece na pár chvil v porovnání s tím, co je čekalo tam na věčnosti.

Ode dne, kdy Hladínek spatřil, jak moc šťastní jsou lidé, kteří denně otevírají obálku s dopisem od Života, proudiva mu hlavou myšlenka naděje: "Můj sen se přece musí vyplnit. Kéž by i Petr otevřel tuto knihu a mohli jsme se tak spolu setkat. Jako v dětství. Každý den plný mravenčích pohlazení. Už napořád. Jak bych si to přál pro Petra i pro sebe, nakonec i pro všechny ostatní, ale především pro Petra, protože ho znám, i když je to vlastně sobecké. Na druhou stranu jsme spolu přece strávili kus života, to má svou cenu, ne?"

O tom, jestli se spolu Petr a Hladínek setkali, by měla být, alespoň já si to myslím, napsána zase nějaká další pohádka. Jak to vidíte vy? Neříkejte mi, že se vám ještě nechce spát? No mně tedy zatím ne, ale trocha ohleduplnosti nemůže být nikdy na škodu. Jen mě napadlo, že by vám snad Hladínek sám, než vám popřeji dobrou noc, mohl povědět něco od srdíčka. Takový vlastní vzkaz pro Pohádku o mravenčím pohlazení a hlavně pro její čtenáře a posluchače, co ty na to, Hladínku?

- "Nejsem sice dobrý řečník, ale zkusím to," vzal mravenec pohádkový konec do "vlastních rukou":

"Když jsi malý, je pro tebe možná snažší hladit druhé a získávat jejich přízeň. Nejde z tebe strach. A lidé, ti se snad znovu a znovu učí projevům nezištnosti právě od těch nejmenších, kteří poznali pohlazení našťěstí dřív než bolestivé rány. Proto je pro ně víc než spravedlivé rozdávat pohlazení, ten překrásný dar, dál a dál do prostoru světa kolem nich.

Kdybys však přece jen postupem času začal ztrácet tuto schopnost, schopnost projevovat svým životem těm kolem sebe větu "Mám tě rád", a když jsi zraňován, jde to velmi snadno, věříš? Neklusej na mysli, prosím. Existuje přece způsob, jakým v tobě může láska znovu ožít. Láska Života, Život Lásky. Jeden moudrý a pokorný učitel o tom napsal doslova plnou obálku, Dopis nad všechny dopisy, který prozrazuje, co je to umět doopravdy milovat. Není tam žádné listovní tajemství, to znamená, že neexistuje člověk ani zákon, který by ti směl zakázat přečtení tohoto milostného dopisu.

Nashledanou."

"Krásné sny. A ať se vám vyplní."

Marta Zahajská